

Pöytäkirja
22.4.2026

VN/30815/2024
TEM088:00/2024

1/2

Työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan kokous

Aika Keskiviikko 22.4.2026 klo 13.00 -15.30
Paikka [Teams](#)

Puheenjohtaja: Tiina Korhonen

Osallistujat: Kynäräinen Niko (Lahti, varapj), Haapakoski Jukka (Työttömien keskusjärjestö), Jusila Kati (VM), Saarela Severi (STM), Ahlberg Rurik (Korsholm), Kiiskinen Päivi (Soste), Leväpelto Kirsi (HVA/VAKE), Heinonen Hannamari (SY), Westerlund Jaakko (KEHA), Kortet Milka (Palta), Lindberg Erja (KL), Suomi Hilla-Maria (Espoo), Sorjonen Annukka (Helsinki), Liski-Wallentowitz Hanna (TEM), Mentula Simo (VM), Ylikännö Minna (Humppila), Rekilä Piia (Akava), Räsänen Mikko (EK), Tiensuu Alli (SAK), Tötterman Patrik (KT), Saari Tuulikki (Työllisyysrahasto), Tammi Taru (Vammaisfoorumi), Malmberg Jarkko (Seutukaupungit), Ahokas Marjut (Ilomantsi), Puolitaival Janne (li), Kaiponen Jyrki (Keski-Pohjanmaa), Mäensivu Sanna (Rovaniemi), Erja Kononen (Lohja), Villman Aki (TYJ), Sauvola-Lukkarinen Marjaana (LVV), Sirviö Tom-Henrik (STTK), Hyvönen Erno (OKM), Pajula Pasi (Kela), Tuliara Merru (HELA), Heikkilä Heikki (KEHA-keskus), Westerlund Jaakko (KEHA-keskus), Mähönen Mikko (Jotpa), Kaiponen Jyrki (Keski-Pohjanmaan maakunta), Blomberg Jan (Elinvoimakeskus), Viljamaa Outi (TEM), Ruth Kimmo (TEM), Hämäläinen Sonja (TEM), Ruokonen Toni (TEM), Sundvall Santtu (KEHA-keskus).
Sihteeristö: Wessman Jenni (TEM), Hokkanen Anne (TEM), Oinonen Tiina (TEM).

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi. Hyväksyttiin asialista.

2. Neuvottelukunnan ja jaostojen hallinnolliset asiat

Saatettiin tiedoksi neuvottelukunnan jäsenmuutos: työllisyysaluejohtaja Regina Saaren varajäseneksi nimettiin työllisyysaluejohtaja Pipa Turvanen Turun kaupungilta. Päätöksenä todettiin, että Pipa Turvanen valitaan kuntajaoston jäseneksi kaupunkipoliittisen työryhmän edustajaksi Jukka Varosen tilalle.

3. Puheenjohtajien ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja Tiina Korhonen totesi, että kehysriihestä haetaan kasvu- ja työllisyystoimia. Palvelujärjestelmän tila -selvitys etenee, tarkoitus on jatkaa neuvottelukuntaa ja jaostoja osallistavaa työtä. Neuvottelukunnalle on tulossa lisäksi itsearviointikysely, johon toivotaan aktiivista vastaamista. Kevään alueellisissa yhteistyö- ja seurantakeskusteluissa keskitytään valtakunnallisten tavoitteiden toteutumisen seurantaan. TEM:n Työllisyys ja toimivat markkinat-osaston vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työryhmän ohjelma on julkaistu, työryhmä jatkaa työskentelyään 31.3.2027 saakka. Meneillään on useita säädös-hankkeita, mm. KEHA-selvitykseen perustuva hallituksen esityksen valmistelu, palkkatukea koskeva HE:n valmistelu sääntelyn yksinkertaistamisesta sekä tulorekisteriä koskevan HE:n valmistelu.

Varapuheenjohtaja Niko Kynnäräinen korosti lainsäädäntövalmistelujen etenemisen tärkeyttä ennen hallitusohjelman vaihtumista. Hallitusohjelmavaikuttaminen on käynnissä. HVA-rajapinnan tarkastelu on tärkeää. Kuntouttavan työtoiminnan kokonaisuus on herättänyt keskustelua, ja alueet ottavat siihen kantaa lausuntokierroksella.

Puheenjohtaja Korhonen totesi yhdyspintojen olevan yksi keskeisimmistä asioista. Korhonen totesi myös parlamentaarisen kuntien tulevaisuustyön käynnistyneen ja tarkastelussa on laajasti kuntien tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä.

4. Valtakunnallisten tavoitteiden tilanne ja työvoimapalveluiden tilannekuva

Santtu Sundvall KEHA-keskuksesta esitteli työvoimapalveluiden ja valtakunnallisten tavoitteiden tilannekuvaa (liitteet 3-5). Sundvall totesi, että maaliskuussa julkaistun työllisyyskatkauksen mukaan tilanne ei ole kohentunut, ja pitkäaikaistyöttömien osuus on noussut. Sundvall nosti esiin lisäksi, että laaja työttömyys ei ole kuitenkaan merkittävästi kasvanut, mutta alueelliset erot ovat suuria. Aktivointiaste, palkkatuen käyttö ja työtarjousten volyymit ovat laskeneet, vaikka kuntien muita palveluja ja ulkopuolisia koulutuspalveluja on hyödynnetty. Palvelusuunnitelmien ajantasaisuus on parantunut ja työttömyysturvaprosessit ovat nopeutuneet, mutta työttömyysetuuksien kustannukset ovat nousseet selvästi. Ensimmäiset KEHAn tutkijoiden tuottamat työllisyysalueita koskevat asiantuntija-arviot julkaistiin 22.4.

Valtakunnallisten tavoitteiden mittareihin liittyen Sundvall totesi kokonaisuuden toteuttamisen olleen haastavaa, sillä ensimmäistä kertaa käytettävä uusi mittaristo ei vielä anna riittävän hyvää kuvaa tavoitteiden edistymisestä eikä vertailukelpoista historiatietoa ole käytettävissä. Yhdenvertaisuuteen liittyen on tehty KEHA:n toimesta kartoitus, johon on saatu 9000 vastausta ja tulokset näyttävät pienestä volyymistä huolimatta hyviltä. Matalan työllisyysasteen ryhmien työllisyyden parantamiseen liittyen erityisesti ulkomaalaisten tilanne on huono ja jakauma alueiden välillä suuri. Alueiden elinvoiman vahvistamiseen kytkeytyvään tavoitteeseen liittyen KEHA on toteuttanut työllisyysalueille suunnatun laajan elinvoimabarometrikyselyn, jonka vaihteluväli oli suuri.

Keskustelussa nostettiin esiin, että mittareissa on vielä paljon kehitettävää ja kehitystyöhön tulee edelleen panostaa, jotta löydetään kansallisen tason strategisia mittareita. Kuntien edustajat toivat esiin, että ensimmäistä kertaa laadittuun elinvoimabarometriin on vastattu hyvin eri tavoin, minkä vuoksi barometri ei anna työllisyysalueiden tilanteesta oikeaa kuvaa. Tiedusteltiin myös mitä mittareista saatavilla tiedolla tehdään; analysoidaanko esimerkiksi, jos on saatu erityisen hyviä tai huonoja arvosanoja.

TEM toi esiin puheenvuorossaan, että valtakunnalliset tavoitteet ja mittarit on valmisteltu yhdessä KEHA:n kanssa ja ne ovat sisällöllisesti tärkeitä. Mittareita kehitetään edelleen. Toteumat paljastavat haasteita erityisesti vieraskielisten ja nuorten tilanteessa, lisäksi havaittavissa on suuria alueellisia eroja. Tuki-instrumentteja, kuten nuorten työllistymisaseteliä, on tärkeää markkinoida alueilla. Alueellinen liikkuvuus huolestuttaa – työtarjousten vähäinen määrä näyttää miten matalalla tasolla ollaan. Jos työtarjoukset eivät ole riittävä keino, tarvitaan rinnalle vaikuttavampia ratkaisuja. Vaikka TYKE-lainsäädäntö saattaa lisätä työtarjouksia, myös negatiiviset ja positiiviset rakennemuutokset edellyttävät laajempaa keinovalikoimaa tilanteen ratkaisemiseksi.

Sundvall totesi, että syksyllä on tulossa laajempi analyysi. Tietojen taustalla on erityyppistä materiaalia, jota tutkijat analysoivat. Ohjaavalle taholle kuuluu arvioida, mitä saatavalla tiedolla tehdään. Puheenjohtaja summasi, että kyseessä on lähtötilanne ja mittareissa on kehitettävää. Työtä jatketaan yhdessä parempien ja toimivampien mittareiden löytämiseksi. Olennaista on muodostaa selkeä tilannekuva, hyödyntää hyviä käytäntöjä ja käydä jatkopohdintaa YSE-keskusteluissa.

5. Työvoimaviranomaisten ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilannekuva – Yhdyspintajaoston toteuttaman yhteistyötilaisuuden ja taustakyselyn yhteenveto

Yhdyspintajaoston puheenjohtaja Hanna Liski-Wallentowitz TEM:stä kertoi yhdyspintajaoston toteuttaneen neuvottelukunnan puheenjohtajien toiveesta keskustelutilaisuuden ja sitä tukeneen taustakyselyn (liite 6). Tarkoituksena on ollut luoda yhteinen tilannekuva ja tarjota aikaa keskustelulle sekä jatkotoimenpiteiden evästämiseksi. Kokonaisuus linkittyy palvelujärjestelmän tila -selvitykseen (liitteenä 7 selvityksen luku 5.4.1 TYM-lain mukaisesta viranomaisyhteistyöstä työvoimaviranomaisten, hyvinvointialueiden ja Kelan välillä).

Liski-Wallentowitz totesi, että keskusteluissa puhututtivat mm. arjen yhteistyö, toimiva asiakasyhteistyö ja toisaalta käynnistysvaiheeseen liittyvät haasteet, kuten yhteisten tavoitteiden ja tilannekuvan vahvistaminen, strategisen yhteistyön puute sekä prosessien ja työnjaon selkeyttäminen. Myös tarve parantaa tiedonvaihtoa ja tietosuojakäytäntöjen selkeyttä nostettiin esiin. Näitä kuvataan tarkemmin Pati-selvityksen luvussa liitteessä 7. Tarvetta pyöreän pöydän keskusteluille nähtiin myös jatkossa. Valtioneuvoston tasolla on käynnistynyt kansallinen vuoropuhelu. Yhdyspintayhteistyötä tukevaa kansallisen tason rakennetta pidettiin tärkeänä.

Keskustelussa nostettiin esiin, että kyse on valtavasta muutoksesta, johon suhteutettuna keskustelutilaisuus sujui suhteellisen positiivisesti. Lisäksi muistutettiin, että sekä hyvinvointialueet että työllisyysalueet ovat olleet viime vuosina suurten muutosten kohteena. Keskusteluille nähtiin tarvetta myös jatkossa.

Puheenjohtaja totesi, että kyse on erittäin tärkeästä asiasta: työnjaon on oltava selkeä sen suhteen, kuka vastaa palveluista ja siirroista, ja kaikilla toimijoilla tulee olla yhteinen tavoite. Selkeä vastuunjako on välttämätöntä erityisesti demografisen kehityksen paineissa ja yhteiskunnan toimivuuden kannalta. Tarvitaan myös toimivia kannusteita sekä puuttumista tiedonvaihdon ja tietojärjestelmien haasteisiin. Asiasta tarvitaan jatkokeskustelua, ja ministeriöt tulevat osaltaan tekemään yhteistyötä.

6. PATI-selvityksen teema: Työvoimapalvelujen järjestämisen edellytykset ja ohjaus

Toni Ruokonen TEM:stä esitteli palvelujärjestelmän tila -selvityksen *työvoimapalvelujen järjestämisen edellytyksiin* (liitteet 8 ja 9) ja *ohjaukseen* (liitteet 8 ja 10) liittyvien lukujen keskeisiä sisältöjä ja niihin liittyviä kehittämistarpeita. Ruokonen totesi arviointia haastavan se, että uudistuksen toimeenpanosta on kulunut vasta lyhyt aika. Ruokonen totesi, että jatkossa tulisi seurata ja arvioida pienten (alle 30 000) työllisyysalueiden tilannetta (ml. poikkeuslupa-alueet) ja kykyä järjestää palvelut suhteessa suurempiin alueisiin. Lisäksi lyhyellä aikavälillä tulee arvioida, mahdollistaako nykyinen lainsäädäntö riittävän joustavat muutokset työllisyysalueiden kokoonpanoihin, erityisesti poikkeuslupa-alueilla.

Keskustelussa todettiin joustavuutta tarvittavan, varsinkin jos palvelut muuten toimivat. Lisäksi tiedusteltiin miten pienet työllisyysalueet yleensä ottaen pärjäävät. Haluttiin myös täsmennystä mahdolliseen ulkopuoliseen arviointiin liittyen. Ruokonen totesi lain mahdollistavan harkintavallan käytön ja kyseessä olevan aina kokonaisuuden toimivuuden arviointi. Täsmällistä tilannekuvaa pienten alueiden pärjäämisestä ei ole. Työvoimapohja ei sinänsä kerro koko kuvaa, vaan pienemmillä alueilla voi olla mahdollista tarjota esim. kasvokkaista palvelua enemmän. Ulkopuolista arviointia koskien esim. OECD:n hyödyntäminen voisi tulla kysymykseen.

7. PATI-selvityksen teema: Työvoimapalvelut osana kuntien palveluekosysteemiä

Tiina Oinonen TEM:stä kertoi palvelujärjestelmän tila -selvityksen *työvoimapalvelut osana kuntien palveluekosysteemiä*-luvun keskeisestä sisällöstä, vahvuuksista ja kehittämistarpeista (liitteet 11 ja 12). Jaostoilta saatiin lukua varten runsaasti kommentteja ja tekstipohjia. Keskeiseksi sisällöksi nousi koko uudistuksen lähtökohtaa heijastaen työvoimapalvelujen roolin vahvistuminen osana kuntien elinvoima-, työllisyys- ja palveluekosysteemiä. Kuntajaoston puheenjohtaja Minna Ylikännö Humppilasta täsmensi kuntien tilannekuvaa todeten, että ekosysteemien rakentaminen on monilla alueilla vasta kehittämisvaiheessa. Ydin toimijat ovat pysyneet pitkälti samoina. Ekosysteemien avulla luodaan lisäarvoa toimintaan.

Keskustelussa tuotiin esiin, että lisäarvoa luovat ekosysteemin yhteiset tavoitteet. Lähtökohtana tulisi olla strateginen tekeminen. Lisäksi nostettiin esiin, pitäisikö työvoimapalvelut korvata otsikossa laajemmalla työllisyys-termillä. Esiin tuotiin myös, että kuvauksessa voisi olla myös kuntien asukkaat, kansalaiset. Maakuntien liittojen rooli esitettiin lisättäväksi erityisesti investointien edistämiseksi. Lisäksi yksityisten työnvälitysyriyten yhteistyöstä halettiin tarkempaa kuvausta.

8. PATI-selvityksen teema: Toimijoiden välinen yhteistyö

Tiina Oinonen TEM:stä kertoi palvelujärjestelmän tila -selvityksen *toimijoiden välinen yhteistyö*-luvun keskeisestä sisällöstä, vahvuuksista ja kehittämistarpeista (liitteet 13 ja 14). Tähänkin lukuun saatiin jaostoilta runsaasti kommentteja ja tekstipohjia. Oinonen esitti nostoja yhteistyökäytännöistä ja totesi kehittämistarpeiden painottuvan yhteistyörakenteiden selkeyttämiseen sekä roolien ja vastuiden täsmentämiseen. Lisäksi työllisyysalueiden välisen yhteistyön vahvistamiselle nähtiin kasvava tarve.

Neuvottelukunta voi esittää 8.5. mennessä kirjallisia kommentteja sihteeristölle kokouksessa esillä olleisiin Pati-tekstipohjiin, jotka löytyvät Tuutista.

9. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous on läsnäkokous, joka pidetään 16.6 klo 14-16. Syksyn Teams-kokousajat on myös vahvistettu ja ne ovat 15.10, 18.11 ja 17.12.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja muistutti kokouksen lopuksi neuvottelukunnan itsearviointia, joka on lähdössä toukokuun alussa. Lisäksi puheenjohtaja muistutti, että nuorten työllistymisasetelin viestintään ja markkinointiin tarvitaan kaikkien panosta. Lisätietoja setelistä löytyy TEM:n ja

elinvoimakeskukseen sivuilta. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.15.

LIITTEET

Kokouksessa käsiteltävät liitteet:

- Liite 2 Kuntajaoston jäsenmuutosesitys 05_2026
- Liite 3 Valtakunnallisten tavoitteiden tilanne ja työvoimapalveluiden tilannekuva
- Liite 4 Valtakunnallisten tavoitteiden mittarien seuranta 2025
- Liite 5 Valtakunnallinen katsaus työvoimapalveluiden järjestämisestä 1-12_2025
- Liite 6 TyöNVK_Keskustelutilaisuus 12.3.2026 ja taustakysely
- Liite 7 Pati-tekstipohja luku 5.4.1 TYM-lain mukainen viranomaisyhteistyö työvoimaviranomaisten, hyvinvointialueiden ja Kelan välillä tekstipohja
- Liite 8 PaTi-teema työvoimapalveluiden järjestämisen edellytykset ja työvoimapalveluiden ohjaus ppt-esitys
- Liite 9 Pati-tekstipohja luku 2.2 Työvoimapalveluiden järjestämisen edellytykset
- Liite 10 Pati-tekstipohja luku 3.4 Työvoimapalveluiden ohjaus
- Liite 11 Pati-teema Työvoimapalvelut osana kuntien palveluekosysteemiä TyöNvk 22042026
- Liite 12 Pati-tekstipohja luku 3.1. Työvoimapalvelut osana kuntien palveluekosysteemiä tekstipohja
- Liite 13 Pati-teema: Yhteistyö eri toimijoiden välillä ppt-esitys
- Liite 14 Pati-tekstipohja luku 5.4 Yhteistyö eri toimijoiden välillä

Tiedoksi -asiat:

- Liite 1 Jäsenmuutospäätös 05_2026 TyöNvk

JAKELU

Neuvottelukunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet sekä kutsutut asiantuntijat

VN/30815/2024-TEM-59

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: